



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Прев 219/2014**  
**18.05.2015. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије: Бранка Станића, као председника већа, судије Браниславе Апостоловић и судије Звездане Лутовац, као чланова већа, у правној ствари тужиоца ПД Х. АД са седиштем у Б., ... коју заступа Д.Д., адвокат из Н., против туженог Д. Д. за у.д.п.ф. АД из Б., К ... кога заступа М.Р., адвокат из Б., ради утврђења, вредност предмета спора 35.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против правноснажне пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж број 2519/14 од 05.06.2014. године, донео је у седници већа одржаној дана 18.05.2015. године следећу

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж број 2519/14 од 05.06.2014. године.

**Образложење**

Пресудом Привредног суда у Београду П 3408/2013 од 19.02.2014. године у ставу 1. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца према туженом Д. Д. за у.д.п.ф. АД из Б. којим је тражио да се утврди да су Уговор о добровољном пензијском осигурању путем уплате премија доприноса од стране послодавца закључен дана 09.12.2005. године између правног претходника тужиоца и правног претходника туженог и Уговор о пензијском плану закључен дана 17.09.2007. године у В. између правног претходника тужиоца и туженог ништав и да не производи правно дејство. Ставом 2. изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца према туженом, којим је тражио да се утврди да је Уговор о добровољном пензијском осигурању путем уплате премија доприноса од стране послодавца закључен дана 09.12.2005. године између правног претходника тужиоца и правног претходника туженог раскинут по самом закону дана 20.08.2005. године и да је

уговор о пензијском плану закључен дана 17.09.2007. године у В. између правног претходника тужиоца и туженог раскинут по самом закону дана 30.10.2007. године. Ставом 3. изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца према туженом којим је тражио да се утврди да је Уговор о добровољном пензијском осигурању путем уплате премија доприноса од стране послодавца закључен 09.12.2005. године између правног претходника тужиоца и правног претходника туженог раскинут по самом закону дана 20.08.2006. године а да је Уговор о пензијском плану закључен 17.09.2007. године између правног претходника тужиоца и туженог раскинут дана 01.01.2008. године. Ставом 4. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца према туженом којим је тражио да се утврди да је Уговор о добровољном пензијском осигурању путем исплате премија доприноса од стране послодавца од 09.12.2005. године закључен између правног претходника тужиоца и правног претходника туженог, раскинут по самом закону 20.08.2006. године а да је Уговор о пензијском плану закључен 17.09.2007. године раскинут по самом закону 30.10.2008. године. Ставом 5. изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 516.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2519/14 од 05.06.2014. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 3408/13 од 19.02.2014. године.

Против правноснажне пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж 2519/14 од 05.06.2014. године, тужилац преко пуномоћника из реда адвоката је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију није поднет.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/2011 и 55/2014) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане одлуке нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју по службеној дужности пази Врховни касациони суд а друге битне повреде поступка у ревизији се не истичу.

Тужилац је тужбом тражио утврђење ништавости Уговора о добровољном пензијском осигурању путем уплате премија доприноса од стране послодавца који је са туженом закључио дана 09.12.2005. године, као и ништавост Уговора о пензијском плану од 17.09.2007. године који је закључен са истим сауговорачем. Евентуалним тужбеним захтевима, тужилац је тражио да су ти исти уговори раскинути по самом закону и то уговор од 09.12.2005. године дана 20.08.2005. године а уговор од 17.09.2007. године 30.10.2007. године, да би потом евентуалним захтевом тражио да су исти уговори раскинути по самом закону дана 20.08.2006. године односно 01.01.2008. године а потом трећим евентуалним захтевом тражио да се утврди да су ти исти уговори раскинути по сили закона дана 20.08.2006. године односно 30.10.2008. године.

Сви захтеви тужиоца су одбијени као неосновани.

Првостепени и другистепени суд су утврдили да је тужилац извршавајући обавезе послодавца преузете Колективним уговором, који је потписао са својим репрезентативним синдикатом, закључио уговоре са туженим, према коме се обавезао да врши уплате доприноса за добровољно пензијско осигурање за својих 535 по првом, односно 512 по другом уговору, запослених. Управљање тим пензијским фондом, поверио је туженом и то уговором по коме су чланови фонда и корисници права из уговора управо запослени код тужиоца. Први уговор закључен је дана 09.12.2005. године у време када је уговор ове врсте посебно предвиђао Закон о осигурању у члану 12. а којим је било прописано да је добровољно пензијско осигурање, осигурање којим се на основу уговора могу обезбедити права за случај старости, инвалидности, смрти и других ризика осигурања у обиму прописаном законом којим се уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање или у већем обиму. Овај закон као меродавни, када је реч о овој врсти уговора примењивао се све до ступања на снагу Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима објављеном у Службеном гласнику Републике Србије 85/05 који се почев од 01.04.2006. године почео примењивати као *lex specialis* за ову област. Уговор о пензијском плану од 17.09.2007. године закључен је између истих уговарача и њиме је замењен-усклађен са законом претходни уговор, тако да није било раскида односно прекида важења првог уговора, па су нижестепени судови имајући у виду да су оба наведена уговора закључена у складу са законом односно да нису супротни принудним прописима, јавном поретку и правилима морала, закључили су да нема места њиховој ништавости, због чега је и одбијен тужбени захтев тужиоца у овом делу.

Нижесетепени судови су даље одбили и захтеве тужиоца којима је тражен раскид уговора и утврђење да је наступио раскид уговора по закону, јер су закључили да неуплата премија осигурања не може бити разлог за раскид уговора по сили закона. Условне за престанак уговора регулисали су сами уговарачи уговором од 09.12.2005. године и то тако што престанак уговора настаје споразумно или једнострано уз споразумни рок од три месеца а престанак уговора условљава распуштање пензијског плана од стране организатора пензијског плана – тужиоца на начин предвиђен Правилником о условима и поступку организовања и функционисања пензијских планова. Испуњеност услова за раскид – престанак уговора по овим критеријумима, тужилац није доказао, па су то разлози због чега су ови захтеви тужиоца одбијени.

Према оцени Врховног касационог суда на утврђено чињенично стање, правилно је примењено материјално право и то одредбе Закона о осигурању и Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, Закона о облигационим односима, када је одбијен тужбени захтев тужиоца у целини као неоснован.

Разлоге које је навео другостепени суд у побијаној одлуци прихвата као правилне и Врховни касациони суд.

Наводи ревизије су неосновани.

Ревидент и даље сматра да је уговор од 17.09.2007. године ништав јер није потписан од стране овлашћеног лица, нити је накнадно одобрен од

правног лица у чије име и за чији рачун је закључен. Када је у питању уговор од 09.12.2005. године, тужилац и даље сматра да је апсолутно ништав јер осигураници нису потписали полисе а условима за добровољно пензијско осигурање није предвиђена могућност да уговорни однос настане самим плаћањем премије, тако да сматра да запослени нису ни стекли својство осигураника односно да овај уговор није ни настао.

У вези раскида уговора, ревидент и даље заступа тезу да је другостепени суд погрешно применио материјално право односно заправо да није ни применио правилно материјално право када је закључио да се предметни уговори могу раскинути само на начин који су предвиђени самим уговором и да таквим поступањем другостепени суд је избегао примену одредаба Закона о облигационим односима које се односе на раскид уговора по самом закону а на које се тужилац током поступка и позивао.

Ови наводи се не могу прихватити. У тренутку закључења Уговора о добровољном пензијском осигурању дана 09.12.2005. године на снази је већ био Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник РС“ 85/2005) који је ступио на снагу 14.10.2005. године а примењивао се од 01.04.2006. године, тако да област добровољног пензијског осигурања која је по природи специфична, до доношења Закона о добровољним фондовима и пензијским плановима 14.10.2005. године није била регулисана ниједним посебним законом. Уговор о добровољном пензијском осигурању путем уплате премија – доприноса од стране послодавца је уговор у корист трећих лица, ступио је на снагу даном потписивања како је назначено у самом уговору а уплатом доприноса је почео да производи правна дејства. Стицање својства осигураника је настало по извршној уплати доприноса од стране тужиоца, јер се уплаћена средства распоређују на индивидуалне рачуне запослених т.ј.осигураника. Стога су неосновани наводи ревидента да непотписивање полисе од стране запослених, доводи до тога да запослени нису стекли својство осигураника, односно да уговор није ни настао, јер непотписивање полисе од стране запослених не чини овај уговор ништавим. Потписивање полисе од стране осигураника је пракса код индивидуалних уговора а не и уговора које закључе послодавци а што је констатовано у условима осигурања. Тужилац је вршио уплате доприноса по првобитном уговору од 9.12.2005 године а касније је уговорни однос настављен закључењем Уговора о пензијском плану, на који је дата сагласност надлежног Министарства рада и социјалне политике, по коме је поново преузета обавеза да се за рачун запослених врши уплата доприноса.

Такође је погрешно схватање тужиоца да престанак плаћања премија аутоматски доводи до раскида уговора по самом закону. Ови наводи су неосновани јер као што је другостепени суд образложио у својој одлуци, услови за раскид уговора су предвиђени самим уговорима и тужилац није доказао испуњеност услова за раскид – престанак уговора по уговореним критеријумима. Поступак раскида овог уговора подразумева распуштање пензијског плана а организатор плана у том случају, према Правилнику о условима, начину и поступку организовања и функционисања планова (члан 17) има обавезу да најмање три месеца пре планираног распуштања пензијског плана о својој намери обавести запослене, Министарство за рад и социјалну политику и туженог. Тужилац није доставио доказе да је покренуо иницијативу за раскид овог уговора

и распуштање пензијског плана, тако да је правилан закључак нижесетепених судова да тужилац није доказао да су испуњени услови за раскид уговора. Такође, је правилан закључак нижестепених судова да се код раскида ових уговора, због њихове специфичности не могу примењивати одредбе Закона о облигационим односима, јер се овде ради о посебној врсти осигурања –добровољног пензијског осигурања, добровољних пензијских фондова и планова, што је регулисано посебним прописима. Према томе, неосновани су наводи ревизије да је приликом доношења побијане одлуке, погрешно примењено материјално право.

На основу свега изложеног и процесног овлашћења из члана 414. Закона о парничном поступку Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија  
Бранко Станић,с.р.**